

Eimskip og skotar bíða til ár 2001

JAN MULLER

Ætlanin hjá Eimskip og trimum tilendskum fyrirkomandi fara undir kombineraða sigling við farni og ferðafólki millum Skotland, Føroyar og Island fer neyv-an av bakkastokki fyrr enn í ár 2001. Tíðindi hava annars gingið um, at Eimskip og onnur feløg høvdu í kvittanum at fara undir nýggju siglingina longu í næsta ár. Stjórnin á Eimskip, Svavar Ottosson sigur við Socialin, at ætlanin framvegis er á tæmborðinum, sum hann málber seg, men talan er ikki um at keypa nýtt skip. Tað snýr seg um at leiga eitt hóskað skip at sigla við ferðafólki og farni alt árið millum Føroyar og Island og so meginlandið, her fyrst og fremst Skotland.

Socialurin skilur, at til-samans fyra fyrirkomandi eru við í ætlanini. Umframt Eimskip eru nokur feløg í Skotlandi sinnað at verða við í verkætlanini. Upp-

runaliga kemur hugskotið til nýggju farleiðina eisini úr Skotlandi og er tað eftir-hondini eini tvey ára gam-alt. Tað er ynskið um at fáa fast sjóvegis samband millum Skotland og Island, sum fyrst og fremst er grund-arlagið undir ætlanini. Seinni eru so Føroyar eisini komnar inn í myndina.

Talan er um at fáa fleiri ferðafólk til Island og eisini hinvegin. Stjórnin á Eimskip, Svavar Ottosson sigur, at fer tað framhaldandi at ganga væl við búskapinum í Euro-pa, so skuldi verið pláss fyri tveimum ferðamanna-skipum í Norduratlantshavi. Tað er greitt, at síðani Smyril gavst at sigla til Skotlands hevur verið ein tørvur á sjóvegis flutningi millum Skotland og so Føroyar og Island. Tað er m.a. henda tørvin, sum Eimskip og á-hugaðu feløgini í Skotlandi vilja nøka.

Hjá Eimskip verður annars arbeitt miðvíst við at gera seg út til komandi olju-leiting. Fyrirkomandi hevur sett

Tvey umboð fyr Eimskip, sum vóru við á oljumessuni í Aberdeen

fleiri starvsfólk til at arbeiða við oljuspurninginum og lutøk Eimskip á stóru al-tjóða oljumessuni í Aber-deen herfyrr.

Hjá Eimskip siggja tey mogleika fyri at fáa nakað

av arbeiði, tá ror og annað tillar skal flytast til Føroya í sambandi við boring eftir olju á landgrunninum. Í hesum sambandi hevur Eim-skip havt fleiri fyrispur-ingar hjá ymsum myndug-

leikum um at leiga pláss til at leggja boriror ol. á. Eitt nú hava teir spurt seg fyri á Sundi og í Havn.

Socialurin skilur, at okk-urt skjótt fer at henda í spurninginum um bygging

av nýggjum skrivstovu-bygningi. Eimskip ætlar at byggja nýggjan bygning yvir við Strönd, men málið er ikki endaliga avgreitt frá býráðnum.

140 mió hava diabetes

Tað eru fleiri enn 140 milliónir fólk í heiminum sum hava diabetes. Roknað verður við, at hetta tal økist til 300 milliónir um ár 2025. Fyri at vita um tú hevur diabetes so far til tús kokka alla á diabetesambulatoirið

Diabetes í Føroyum er eims og í hinum norðanlandum, økt luftfalsiga við vælfæri. Jú betur vit hava tað, tvs. jú minni vit gera av kroppsligum arbeiði og jú feitari mat vit eta, jú størri gerst vandin fyri at vit fáa diabetes. Undir semma heimsbardaga vóru at kalla eingir nýggir tilburðir dia-betes, men síðan tá hevur talið verið økjandi. Serliga tey seinastu 10 árin er tit-leikin av typu 2. (aldurs-diabetes) nógv øktur. Mett verður, at uml. 10% av fólki yvir 40 ár hava lyndið til at fáa diabetes, og at uml. 20% av øllum yvir 65 ár hava sjúkuna. Tað er skiftandi land frá landi, og eru vit helst á sama støði hesum viðvíkjandi sum Danmark. Í Norra og Svøríki eru heldur fleiri diabetikarar, meðan tolini í Finnlandi eru væl lægri.

Insulinið kom til Føroya longu í 1923. Hetta var aðr-enn nakar sjúkrakassi var komin, so diabetikarar noyddust sjálvir at gjalda, - og tað var dyrt. Ein ampull kostaði tá uml. 7 kr. og hetta var bert nokk til uml. eina viku. Tað eru tíverri dómir um, at einstakir diabetikarar kendu seg noyddar til at spara uppá tað dýra insu-linið, og hevði hetta sjálv-sagt óhugnaligar fylgir.

Støðan í dag er ein heilt onnur. Allir diabetikarar fáa ókeypis insulin og tey hjál-partól sum krevjast. Nevnast kunnu t.d. insulinpennurin við einari mikrofinari nál, sum ger sproytingina til eitt spæl, og blóðsukurmátarin, sum kann hjálpa diabeti-karum at avgera hvussu stóra

nogd einum nýtist av insu-lini fyri at blóðsukrið skal vera so stöðugt sum gjor-ligt. Hesi tól, og tann vitan sum diabetikarar í dag ráða yvir, hevur tey seinastu árin verið við til at gjørt diabetesviðgerðina so góða, at tær vanhugu fylgdarsjúkurnar eru tyðu-liga minkaðar, samstundis sum livivirðni er vaksin. Ein kann tí av rottum stiga, at tann peningur samfelagið nýtir til diabetesviðgerð verður vunnin aftur mangar ferðir.

Fylgdarsjúkur (kom-plikatiónt) hava dagar verið í kjalavorrinum á Diabetes. Talan er t.d. um eygnasjúkur við vanaigari sjón, nýrasjúkur, hjarta og aðrasjúkur, nervabrúna í beinum við amputationum og impotens v.m. Kanningar í dag vísa, at diabetikarar sum hava eitt stöðugt blóðsukur kunnu minka um vandan fyri fylgdarsjúkur í heilt stóran mun. Eisini hjá teimum sum longu hava merkt fylgdarsjúkurnar vísa kanningarnar, at stöðugt blóðsukur, har langúðarroyndin »HbA1c« er 7-8 gevur sera gott úrslit.

Diabetesfelag Føroya varð stovnað í 1986, hevur 350 limir. Felagið skipar fyri fundum um diabetes, stuðlar diabetikarum o.o. við at økja um kunnleikan um sjúkuna bæði við fundum um diabetes, stuðlar diabetikarum o.o. við at økja um kunnleikan um sjúkuna bæði við fundum og lestilfari. Umframt tað sum felagið hevur givið út á føroyskum, so fáa allir limir tað danska blaðið

November 14

reaching millions of people around the world

»Diabetes«. Felagið hevur bústað í MBF-húsinum við Islandsvegin 10c í Tórshavn. Formaður felagsins er Steinbjørn í Lambanum í Fuglafirði tlf. 444478.

Eini 1100 fólk í Føroyum, sum hava diabetes, og sum vit kalla diabetikarar. Í Dan-mark eru uml. 100.000. Í Noreg er talið 130.000 og har fáa millum 180 og 200 børn undir 14 ár staðfest diabetes hvørt einasta ár.

Tað eru 2 slog av dia-betes. Insulinkrevjandi sum vit nevna typu 1 og aldur-diabetes, sum verður nevnt typu 2. Tey sum fáa typu 1 eru tey sum ikki framleiða insulin, meðan tey sum hava typu 2 aloftast eru komin upp í arni, hava nokk av insulini, men tað er ikki gott nokk. Hesi skulu hava serligan kost, skulu motionera og mogleiga hava heilivág.

Nevndin

2 vaksin & 2 børn í bili

Danmark

Danland íbúðir *úr* **4.995,-**
1 vika í fritíðaríbúð

DanCenter

summarhúsi *úr* **4.995,-**
1 vika í summarhúsi

Á hotelli í 1 viku:

Fyri hvønn við 2 fólki í bilinum

Park Hotel *úr* **3.350,-**
Aalborg

Hotel Excelsior *úr* **3.795,-**
Keypmannahavn

SMYRIL LINE

Tel 31 59 00

e-mail: booklog@smyril-line.fo